

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget fremsættes i forlængelse af de den 13. marts 1996 fremsatte lovforslag, L 218 og L 219. Disse forslag har bl.a. til formål at klargøre den gældende lovgivnings krav om, at de frie skoler skal være selvejende institutioner.

Lovforslaget har til formål yderligere at beskrive kravene til de selvejende uddannelsesinstitutioner samt udbygge adgangen til at trække godkendelse og tilskud tilbage.

På baggrund af flere undersøgelser af skolerne, der har været tilknyttet Skolesamvirket Tvind, foreslås det samtidig, at disse skoler efter den 31. december 1996 ikke kan modtage tilskud fra stat og kommuner i henhold til lovgivningen om de frie skoler.

Den 26. januar 1996 afsluttede ministeriet en undersøgelse af, om skolerne under Skolesamvirket Tvind er selvejende institutioner i overensstemmelse med lovgivningen om de frie skoler. Konklusionen var, at ministeriet efter en samlet vurdering fandt, at skolerne ikke opfylder den fundamentale tilskudsbe- tingelse om at være selvejende institutioner, således som det er krævet i lovgivningen om de frie skoler.

På denne baggrund forlangte ministeriet i breve af 26. januar 1996, at samtlige skoler under skolesam- virket foretager ændringer, der er nødvendige, for at ministeriet kan anerkende dem som selvstændige, frie, uafhængige skoler.

Skolerne har som svar på dette indsendt stort set ensartede planer for gennemførelse af de krævede ændringer til ministeriet. Skolerne angiver herunder, at skolesamvirket er under opløsning.

Den 2. maj 1996 afgav Rigsrevisionen til Statsrevisoratet en beretning til statsrevisorerne om sine undersøgelser af Skolesamvirket Tvind. Beretningen blev offentliggjort den 7. maj 1996 og behandles på Statsrevisorerens møde den 8. maj 1996. Rigsrevisio- nens undersøgelser omfatter 9 repræsentativt ud- valgte skoler i samvirket. Undervisningsministeriet har endvidere den 6. maj 1996 modtaget resultatet af en undersøgelse af de 18 øvrige Tvind-kostskoler, som Undervisningsministeriet har bestilt hos revi-

sionsfirmaet Deloitte & Touche. Undersøgelserne bekræfter og underbygger:

- * at skolerne ikke fungerer som uafhængige, frie, selvejende institutioner, men er underkastet en central økonomisk styring af omfattende karakter med mange muligheder for udbygning af de enkelte skoler,
- * at skolerne systematisk og ensartet fortolker og hermed omgår tilskudsbestemmelserne med det formål at maksimere de statslige tilskud til skolerne hver for sig og samlet,
- * at skolerne som følge af den centrale styring ikke udviser skyldige økonomiske hensyn, herunder formodentlig tilsidesætter elevernes/kursusdelta- gernes interesser (i undervisning, betryggende til- syn m.v.) til fordel for formål, der er uvedkom- mende for de enkelte skoler,
- * at offentlige midler bevilget til skoleformål her- med systematisk trækkes ud af skolerne til uved- kommende formål,
- * at elevernes arbejdskraft tillige anvendes til uved- kommende formål (indsamling, rutinemæssigt ar- bejde),
- * at skolerne unddrager sig kontrol gennem lemfæl- dig revision, samt at der foreligger indicier for be- tydelige efterrationaliseringer i skolernes doku- mentation for tilskudsgrundlaget.

Ministeriet har ført drøftelser med de 7 kostskoler, der er omfattet af Rigsrevisionens undersøgelse. Skolerne har under drøftelserne ikke på tilfredsstil- lende måde tilbagevist Rigsrevisionens udsagn. Ud- kast til Rigsrevisionens beretning om skolernes for- hold i øvrigt har ligeledes været til udtalelse hos de 9 skoler. Udtalelserne har ikke ført til, at Rigsrevisio- nen har ændret sine konklusioner. I den undersøgel- se, som Deloitte & Touche har udført på ministeriets vegne, dokumenteres de samme kritisable forhold, som Rigsrevisionen har påvist for så vidt angår de øvrige skoler i skolesamvirket.

I alle de år Tvind-skolerne har eksisteret, har der været problemer. Det har ikke hidtil været muligt at dokumentere omfanget, men de seneste undersøgel- ser fra Undervisningsministeriet og Rigsrevisionen viser, at skolerne er sammenflettet i et indbyrdes